

КАРЕЛ КРАЛ, РЕГИОНАЛЕН МЕНИДЖЪР НА ЧЕЗ ЗА БЪЛГАРИЯ: ЧЕЗ РАБОТИ ЗА КАЧЕСТВЕНО ОБРАЗОВАНИЕ В ПОДКРЕПА НА БИЗНЕСА

Господин Крал, през септември се открива новата учебна година. ЧЕЗ е компания, която отделя специално внимание на образованието. Какво ново предстои за ЧЕЗ?

Плановете ни за настоящата учебна година са продължение на дейността ни от предишните години и дори планираме нейното разширяване. Ето и подробности. Много се говори за връзката между бизнеса и образованието и за това, че училищата не подготвят учениците си в съответствие с нуждите на бизнеса. Ние тръгнахме в тази посока и разработихме няколко програми, по които си сътрудничим с различни училища, професионални гимназии и университети. Целта ни е да хармонизираме това, което младите хора учат, с нуждите на бизнеса, за да осигурим качество на образованието в енергийния сектор, който е много важен за всяка държава, не само

за България.

Възприехме холистичния подход – една цялостна политика за подкрепа на образованието. Имаме няколко програми за стипендианти, стажанти и за дуално обучение. През тази година предстои и нещо ново, готови сме с откриването на технически център за обучение в София, в който сме инвестирали около 400 хиляди лева. Той включва технически полигон, представляващ тестова среда – пълно копие на нашата електроразпределителна мрежа. Там ученици, студенти и наши настоящи, и нови служители ще могат да проверяват уменията си за работа с електроразпределителната мрежа. Освен полигона сме изградили и класни стаи, където ще се провежда теоретичната част на обучението, както и учебни курсове, семинари и други, предназначени не само за нашите служители, но и за ученици от различни училища.

Особено важна част от политиката ни е дуалното обучение. През миналата година ЧЕЗ се включи в проекта „Домино“, в рамките на който подкрепяме две дуални паралелки – едната в София, а другата в Плевен.

Как се развива проектът за дуално обучение, има ли интерес от учениците, от компаниите?

В момента учениците, с които започнахме да работим миналата година, са в 10-ти клас. Водим разговори и обсъждаме откриването на още паралелки, защото искаме и по-малки ученици, от 9-ти клас, да се включат в това обучение. Много е важно младите хора да имат възможност от самото начало да се запознаят с професията в реална работна среда, да посетят нашия учебен център и да видят каква е ежедневната работа на електротехниците. Една от основните

ни цели е младежите да си изградят трудови навици, които ще могат автоматично да приложат по-късно, когато постъпят на работа.

Какви са ползите за ЧЕЗ от дуалното обучение?

Ползите са очевидни и те не са само за ЧЕЗ като компания, но и за младите хора. От една страна ползата за нас е, че те идват вече подготвени, с изградени трудови навици и разбиране как се случват реално нещата. За нас е много по-лесно да ги включим незабавно в работния процес и те да станат част от колектива и от нашия екип.

За тях също е от полза да бъдат предварително подготвени и така да започнат работа на съответното ниво, като веднага се включат в екипа, защото вече познават част от служителите в него.

Досега говорим главно за технически специалности. Каква група инициативи има ЧЕЗ в образованието?

Сътрудничеството ни не се ограничава само до професионални гимназии и двете дуални паралелки. То е много по-обширно. При нас работят не само електротехници или специалисти в тази област – имаме нужда от много по-широк набор от умения – от електроинженери, икономисти и други специалисти. За тях е много важно да разберат, че енергийният сектор се променя и цифровизира и ние имаме нужда от хора със задълбочени компютърни умения и цялостно разбиране на сектора. Ето защо си сътрудничим не само с Техническия университет в София, който е наш дългогодишен партньор и където имаме множество програми за нашите служители, както и за студентите на университета – те им помагат да станат част от нашата компания и да си намерят работа. Сътрудничим и с други университети като УНСС, където сме готови да подкрепим икономическите специалности.

Военна академия „Георги С. Раковски“ в София също е наш важен партньор. В момента предлагаме следдипломна квалификация по енергийна сигурност. Нашите служители както и всички други, които имат интерес, могат да се включат в програмата. Енергийната сигурност, сигурността на доставките, мрежовата сигурност и киберсигурността стават все по-ключови и важни в процеса на цифровизиране на целия сектор. Вече станахме свидетели на хакерски атаки срещу украинската електропреносна мрежа. Затова трябва да сме подготвени. Вярвам, че сътрудничеството с университетите в областта на сигурността е полезно не само за нас като компания, защото ние имаме нужда от тези експерти, но и за бизнеса и за държавата

като цяло, тъй като студентите, които завършват тези специалности, могат да започнат работа в други компании и министерства, където има нужда от кадри в сферата на енергийната и киберсигурността.

Разкажете ни малко повече за стажантската програма на ЧЕЗ? Какви са нейните резултати?

Имаме няколко програми за стажанти. Едната е „Стани стипендиант“ за ученици в 12 клас от професионалните гимназии. Досега в нея са участвали 650 ученици. Най-добрите от тях получават финансова подкрепа от нас – 43-ма ученици вече спечелиха стипендии от ЧЕЗ. Стажантската ни програма за студенти продължава повече от девет години. През този период в нея са участвали над 700 студенти заради възможността да работят в ЧЕЗ. През тази година приехме нови 120 студенти за стажанти и част от тях ще станат наши служители, след като завършат образованието си. За нас е много важно не само, че учениците и студентите от техническите училища и университетите ще участват в стажантските програми на ЧЕЗ, а и че ще имат шанса да работят в реална среда. И независимо дали след това ще започнат работа при нас или в друга компания, те ще имат знания и опит за това как изглежда бизнесът.

Какъв съвет бихте дали на младите, които са избрали кариера в енергийния сектор?

Малко се притеснявам, че енергийният сектор изостава във времето и вече не изглежда толкова интересен за младите, както някои други сфери. В днешно време повечето млади хора искат да станат адвокати, специалисти по комуникации или маркетинг и други модерни професии. Бих ги посъветвал да помислят още веднъж.

Енергийният сектор се променя с бързи темпове и промените през последните пет-десет години са по-значими отколкото като цяло след Втората световна война. Цифровизацията, както и вятърната и слънчевата енергия изцяло променят средата и начина, по който се произвежда енергия и се управлява мрежата. Начинът, по който се разпространява електроенергията, също се променя и той има нужда от цифровизация и компютърен подход. Напълно съм убеден, че секторът ще става много интересен и в близко бъдеще ни очакват много възбудяващи неща - независимо дали говорим за батерии, водород и така нататък. Очакват ни много новости и съм сигурен, че те ще разкрият възможности пред младите хора да учат и да се развиват. Тъй като енергийният сектор винаги ще

„Енергийният сектор преминава през огромни промени, очакват ни сериозни предизвикателства и вярвам, че за младите хора ще бъде много интересно и мотивиращо да бъдат част от тези промени“

съществува и ще бъде жизненоважен за всяка страна, всички студенти, които искат да се присъединят към нас, имат осигурено бъдеще и то не само в България. Те могат да останат тук, но могат да се развият и в Европа. Прави ми впечатление, че повечето млади хора търсят възможности да напуснат България. Убеден съм, че нашите програми могат да им помогнат да разберат, че биха могли да останат и да направят кариера в България. Във Форума на българските бизнес лидери

ние търсим възможности и подготвяме програми, за да върнем младите, които са напуснали страната и вече имат опит в чужбина. Опитваме се да ги привлечем и мотивираме да се завърнат и да работят в България. Част от усилията обаче са насочени и към това младите да не напускат България, след като завършат образованието си. Енергийният сектор в момента преминава през огромни промени и вярвам, че за тях ще бъде много интересно да са част от тези промени в бъдеще.